

Buella Mónika

KAMPIS MIKLÓS

[Budapest, 1935. november 14. – Kaposvár, 2020. február 25.]

Kampis Miklós építész, a Kós Károly Egyesülés örökös tagja, alapítója és egyik szellemi vezetője 2020. február 25-én átlépte a szellemi világ küszöbét. A hátramaradottak kötelessége a méltatás, a megemlékezés, a főhajtás. Pályafutása áttekintésekor legbüszkébb a Kós Károly Egyesülés létrehozására volt. „A KKE pontosan akkor jött létre, amikor lehetett. Egy nappal se később vagy korábban.” „Ez az én legnagyobb haditettem, ha szabad ezt mondanom. Ilyen organizáció sehol a világon nincs másol.”

Kampis Miklós igazgatói feladatairól való lemondása után is jelen volt az Egyesülés életében. Jövőbe látó aggodalmait, figyelmeztetéseit mantraként hordoztuk magunkban, tanácsait feszült figyelemmel hallgattuk. Utoljára az Egyesülés harmincéves évfordulóján hallhattuk Miklóst, amint intó szavait 80 év fölött is fejből, pontosabban szívből mondta el. Megrendítő élmény volt a jelenlévők számára. Előadásai legendásan hosszúra tartottak, következetesen hármasan tagoltak, és a befogadhatóság-érthetőség felső határa fölött lebegtek. A szellem iránti elkötelezettsége nem engedett meg másféle közlésmódot. Kampis Miklós építész munkásságát a 21. század jutalmazta meg Kossuth-díjjal, valamint a Nemzet Művésze címmel. Élete végéig aktív életet élt: a Magyar Művészeti Akadémia rendes tagja, az MMA Felügyelő Bizottságának tagja, szerepet vállalt a MÉK Felügyelő Bizottságában is, korábban a Somogy Megyei Építész Kamara elnöke volt. „...a kérdés nem az, fontos-e számomra vagy nem, hanem az, hogy tudok-e használni a többieknek? Ha úgy gondolom, tudok használni, akkor csinálni kell. Ha nem tudok használni többet, mert egyszerűen már nem bírom, akkor nem kell csinálni. Itt nem arról van szó, hogy ezeket a feladatokat én akarom. Ezekre felkérést kaptam, és én ebből arra a következtetésre jutottam, hogy valamiért úgy gondolják, tudok segíteni. Ezek a dolgok valójában nagyon távol állnak az én érdeklődési körömtől (...).”

„EGYENKÉNT HÁMLIK LE RÓLUNK A FIZIKAI, MAJD AZ ÉTERI, MAJD AZ ASZTRÁLIS, AHOGY VISSZAFELÉ MEGYÜNK A SZELLEM FELÉ. MAI MATERIÁLIS FOGALMAINK SZERINT AZONBAN A SEMMIBŐL JÖTTÜNK, ÉS A SEMMIBE TÉRÜNK VISSZA. EZT NEM LEHET CÉLKITŰZÉSKÉNT LELKESEN A ZÁSZLÓNKRA TŰZNI. ENNEK TÜKRÉBEN AZOK A HATALMI TÖREKVÉSEK, AMELYEK A 21. SZÁZADBAN JÖNNEK, ESZMÉLETLEN NEVETSÉGESEKNEK TŰNNEK. MIFÉLE HATALOMRÓL BESZÉLNEK? EGYETLENÉGY VALÓDI HATALOM LÉTEZIK, A SZELLEM HATALMA.”

A szellem megnyilvánulásához szükség van formákra. Kampis Miklós mindvégig fontosnak tartotta a szervezeti formák létrejöttét, azok ápolását, fejlesztését, valós tartalommal való megtöltését. Sok ábráját ismerjük, amelyen a KKE vagy a szabadiskola szervezeti felépítését taglalja – ezeknek a struktúráknak a megfogalmazása segített azután a valós forma megszületéséhez. Kampis Miklóshoz azonban a sors nem volt kegyes. „Magasztos szellemek birodalmában megjelenő gyilkos akarat, fiam gyilkosai, akik közvetlenül megölték az anyát is, s jómagamat örök búskomorságra, Jeremiás siralmaira ítélték. Ebben a cselekedetben nem a cselekedet önmaga, hanem annak indokolatlansága, indulatisága, ösztönössége a riasztó.” Miklós a szívében hordozott fájdalom és megpróbáltatások mellett a jövő iránt érzett felelősséggel tevékenykedett, szellemi felismeréseit kétségbeesett kiáltásokkal tudatta környezetével.

Kampis Miklós a korszellem tulajdonságai között nevezte meg az egyetemességet, a bátorságot és a hűséget – ez a három tulajdonság jellemezte őt magát is élete végéig.

„Miatán az életünk nem egyéb, mint szabad és nem szabad cselekedetek végtelen sorozata, az igazán fontosak valószínűleg azok, amiket szabad cselekedeteknek lehet nevezni.”

